

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Національної академії Державної
прикордонної служби України
генерал-майор

« 16 » березня 2018 року

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Безпека державного кордону»

Галузь знань	25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону»
Спеціальність	252 «Безпека державного кордону»
Рівень освіти	третій (освітньо-науковий) рівень

УХВАЛЕНО

вченою радою Національної академії
(протокол № 13 від 15 березня 2018 року)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено проектною групою у складі:

керівник:

Кириленко Володимир Анатолійович – доктор військових наук, професор, заступник ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького з наукової роботи;

члени проектної групи:

Боровик Олег Васильович – доктор технічних наук, професор, начальник навчального ВІДДІЛУ Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького;

Катеринчук Іван Степанович – доктор технічних наук, професор, професор кафедри телекомунікацій та радіотехніки, Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Мисик Анатолій Борисович – кандидат військових наук, доцент, доцент кафедри прикордонної безпеки Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького;

Олексієнко Борис Миколайович доктор військових наук, професор, головний науковий співробітник науково-дослідного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

Підтримка зовнішніх стейкхолдерів:

Професор кафедри стратегій, національної безпеки і оборони Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського
доктор військових наук, професор

В. М. Телелим

Головний науковий співробітник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної гвардії України
доктор військових наук, професор

Г. А. Дробаха

Директор Департаменту особового складу Адміністрації Державної прикордонної служби України
кандидат наук з державного управління

М. О. Маланчій

**Профіль
освітньо-наукової програми зі спеціальності
252 «Безпека державного кордону»**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Безпека державного кордону
Тип диплому та обсяг освітньої складової програми	Одиночний, 60 кредитів ЄКТС
Цикл/рівень	FQ – ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти «магістр»
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.nadpsu.edu.ua
2. Мета освітньо-наукової програми	
Формування здатності здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вирішувати комплексні проблеми в галузі безпеки державного кордону, всебічна підготовка до виконання оригінальних наукових досліджень, які спрямовані на отримання нових наукових та/або практично спрямованих результатів, а також підготовку та захист дисертацій	
3. Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» Спеціальність 252 «Безпека державного кордону»
Орієнтація освітньо-наукової програми	Прикладні наукові дослідження у сфері безпеки державного кордону
Основний фокус освітньо-наукової програми	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 252 «Безпека державного кордону». Ключові слова: безпека (національна, прикордонна, воєнна, державного кордону), охорона державного кордону та суверенних прав України в її прилеглий зоні та виключній (морській) економічній зоні, оперативно-службова діяльність
Особливості програми	Реалізується у невеликих наукових групах, у широкому колі дослідників проблем безпеки державного кордону
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Посади наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти Державної прикордонної служби України
Подальше навчання	Ступінь доктора філософії дозволяє у подальшому здобути науковий ступінь доктора наук.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Вивчення методології науково-дослідницької та науково-педагогічної діяльності здійснюється на основі лекційних курсів, практичних занять, семінарів, індивідуальної та самостійної роботи. Систематизоване наукове керівництво та

	<p>консультування провідними вченими та науково-педагогічним персоналом закладу. Освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії за спеціальністю включає освітню та наукову складову.</p> <p>1. Освітня складова забезпечує підвищення освітнього рівня за спеціальністю та містить загальнонаукові, фахові складові та навчальні дисципліни вибору, які забезпечують поглиблення освітньо-фахового рівня здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії.</p> <p>2. Наукова складова забезпечує здобуття особою знань, умінь та навичок, необхідних для продукування нових ідей, проведення наукових розвідок, у сфері безпеки державного кордону.</p> <p>Наукова складова містить:</p> <p>експериментально-дослідницьку роботу (в тому числі, участь у виконанні НДР та ДКР); публікацію статей за напрямом дисертаційного дослідження; підготовку дисертації; апробацію результатів дисертаційного дослідження (участь у вітчизняних та міжнародних конференціях, лабораторних та полігонних випробуваннях, ділових іграх та командно-штабних навчаннях).</p>	
Оцінювання	<p>Атестація ад'юнктів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії з безпеки державного кордону та включає: складання екзаменів, заліків та модульних контролів з навчальних дисциплін освітньої складової підготовки, звітів та рефератів, тощо; звітування про виконання індивідуального плану реалізації наукової складової; оформлення та захист дисертації.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за чотирибальною національною шкалою (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”); вербальною шкалою (“зараховано”, “незараховано”); шкалою ЕКТС (“А”, “В”, “С”, “D”, “E”, “FX”, “F”); 100-бальною шкалою</p>	
6. Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв'язувати завдання професійної діяльності на основі проведення прикладних наукових досліджень, результати яких мають наукове та практичне значення у сфері безпеки державного кордону
Загальні компетентності	ЗК-1	Здатність до володіння дослідницькими методами та їх вибору і застосування; виявляти, ставити та розв'язувати наукові задачі та проблеми
	ЗК-2	Здатність застосовувати систему інформаційних ресурсів та інформаційні технології для діагностування стану професійної діяльності та оцінки її ефективності відповідно до потреб дисертаційного дослідження
	ЗК-3	Здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти з іншими людьми; формувати і аргументовано відстоювати власну позицію з різних проблем наукового дослідження
	ЗК-4	Здатність до впровадження результатів наукових досліджень та оцінки їх ефективності

	ЗК-5	Здатність володіти нормами сучасної іноземної мови для опрацювання іншомовних джерел та іншомовного наукового спілкування відповідно до потреб дисертаційного дослідження
	ЗК-6	Здатність організовувати проведення власних наукових досліджень і виконання колективних наукових проєктів; розробляти інноваційні технології, дидактичні засоби для забезпечення ефективного освітнього процесу
	ЗК-7	Здатність до публічних виступів і реалізації іміджевої складової
	ЗК-8	Здатність до творчого застосування форм, методів і засобів навчання; до розробки та реалізації наукових проєктів і програм у галузі освіти
Професійні компетентності	ПК-1	Здатність до володіння науковими методами та їх вибору і застосування при дослідженні наукових завдань і проблем у правовій, військовій і технічній сферах безпеки державного кордону; досліджувати побудовані математичні моделі, оцінювати їх адекватність, застосовувати прикладне програмне забезпечення для обробки експериментальних даних і дослідження математичних моделей; отримувати нові наукові результати
	ПК-2	Здатність ідентифікувати науково-прикладні, оперативно-службові проблеми безпеки державного кордону, формулювати завдання та напрями щодо їх вирішення
	ПК-3	Здатність аналітично оцінювати інформаційні ресурси, що стосуються наукових завдань і проблем правового забезпечення, військової і технічної сфер охорони державного кордону, їх інтерпретувати, систематизувати та використовувати; проводити аналіз, систематизацію та опис вихідної інформації про досліджувану систему для побудови математичної моделі; розв'язувати прикладні задачі та будувати математичні моделі
	ПК-4	Здатність до оцінки ефективності наукових досліджень, що стосуються наукових завдань і проблем правового забезпечення, військової і технічної сфер охорони державного кордону; впроваджувати результати наукових досліджень та оцінювати їх ефективність
	ПК-5	Здатність (готовність) до отримання нових наукових результатів (знань) засобами автоматизації дослідницьких процесів
	ПК-6	Здатність програмувати у середовищах MathCad, VatLab
	7. Програмні результати навчання	
ПРН-1	Уміти аналізувати основні проблеми філософії та методології науки	

ПРН-2	Виявляти готовність вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, прагнути морального вдосконалення своєї особистості; проявляти толерантність до інших норм та цінностей
ПРН-3	Володіти методологією науки для аналізу соціальних процесів і проблем, встановлення їх причинно-наслідкових зв'язків
ПРН-4	Уміти інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію стосовно професійних завдань або проблем, що потребують вирішення
ПРН-5	Володіти культурою спілкування науковою українською мовою, дотримуватись етичних цінностей при тлумаченні та розповсюдженні інформації; здатність трансформувати писемні наукові тексти в усно-інформативний різновид, пристосований до сприймання аудиторією
ПРН-6	Вільно вести дискусії і полеміки, здійснювати публічні промови, робити повідомлення і доповіді з питань дисертаційного дослідження, аргументовано викладати власну точку зору українською мовою
ПРН-7	Уміти публічно представляти результати наукових досліджень, формувати власний науковий імідж
ПРН-8	Виявляти готовність до взаємодії з колективом та окремими працівниками, представниками наукових кіл та громадянського суспільства; здатність аналізувати та відбирати необхідну інформацію, перетворювати, зберігати та передавати її; навички роботи у колективі та з колективом
ПРН-9	Уміти організувати проведення власних наукових досліджень і виконання колективних наукових проєктів
ПРН-10	Уміло розпізнавати проблеми, виявляти їх характерні ознаки; аналізувати об'єкти, процеси, ситуації, явища та формулювати актуальні наукові проблеми
ПРН-11	Створювати ефективну систему інформаційних ресурсів для проведення наукових досліджень, їх критично аналізувати та оцінювати, інтерпретувати, систематизувати та використовувати; синтезувати нові ідеї; готувати наукові публікації
ПРН-12	Володіти дослідницькими методами та їх вибору і застосування залежно від специфіки аналізованого об'єкта та наявної інформації
ПРН-13	Виявляти готовність до впровадження результатів наукових досліджень і оцінки їх ефективності
ПРН-14	Виявляти готовність до активної роботи з міжнародними базами наукової інформації для проведення наукових досліджень та оформлення здобутої з іншомовних джерел інформації у вигляді наукової статті, тез, анотації, доповіді; до узагальнення актуальних наукових проблем і критичного оцінювання результатів, отриманих зарубіжними дослідниками
ПРН-15	Уміти встановлювати і підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, певну сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне спілкування, орієнтуватися в різноманітних ситуаціях спілкування, які базуються на знаннях іноземної мови

ПРН-16	Володіти нормами сучасної іноземної мови для опрацювання іншомовних джерел та іншомовного наукового спілкування відповідно до потреб дисертаційного дослідження
ПРН-17	Уміло здійснювати професійну комунікацію і читати оригінальну наукову літературу на іноземній мові з тем, що пов'язані із спеціальністю
ПРН-18	Формувати і аргументовано відстоювати власну позицію з різних проблем наукового дослідження та вести дискусії і полеміки, аргументовано викладати власну точку зору; робити повідомлення і доповіді іноземною мовою з тем, які пов'язані з науковою роботою ад'юнкта
ПРН-19	Уміло репрезентувати результати власних наукових досліджень іноземною мовою, продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти іноземною мовою (тези, статті, анотації, розділи дисертації) відповідно до сучасних вимог
ПРН-20	Уміти застосовувати інформаційні технології, працювати з різними інформаційними ресурсами відповідно до потреб дисертаційного дослідження
ПРН-21	Виявляти готовність генерувати, проектувати та творчо застосовувати нові та відомі форми, методи і засоби навчання та викладання; здатність до розробки та реалізації наукових проектів та програм у галузі освіти
ПРН-22	Здатність організувати освітній процес інноваційні технології навчання, дидактичні засоби для забезпечення ефективного освітнього процесу
Програмні результати навчання за вибором	
ПРНс-1	Володіти науковими методами та їх вибору і застосування при дослідженні наукових завдань і проблем правового забезпечення охорони державного кордону
ПРНс-2	Уміло виявляти наукові завдання та проблеми правового забезпечення охорони державного кордону, розпізнавати їх характерні ознаки; формулювати актуальні правові наукові завдання та проблеми
ПРНс-3	Здатність аналітично оцінювати інформаційні ресурси, що стосуються наукових завдань і проблем правового забезпечення охорони державного кордону, їх інтерпретувати, систематизувати та використовувати
ПРНс-4	Здатність до оцінки ефективності наукових досліджень, що стосуються наукових завдань і проблем правового забезпечення охорони державного кордону
ПРНс-5	Володіти науковими методами та їх вибору і застосування при дослідженні наукових завдань і проблем у військовій сфері безпеки державного кордону
ПРНс-6	Уміло виявляти наукові завдання та проблеми у військовій сфері безпеки державного кордону, розпізнавати їх характерні ознаки; формулювати актуальні науково-прикладні задачі та проблеми
ПРНс-7	Оцінювати інформаційні ресурси, що стосуються наукових завдань і проблем у військовій сфері безпеки державного кордону, їх інтерпретувати, систематизувати та використовувати
ПРНс-8	Оцінювати ефективність наукових досліджень, що стосуються наукових завдань і проблем у військовій сфері безпеки державного кордону

ПРНс-9	Володіти науковими методами та їх вибору і застосування при дослідженні науково-технічних задач і проблем безпеки державного кордону
ПРНс-10	Уміло виявляти наукові завдання та проблеми у технічній сфері безпеки державного кордону, розпізнавати їх характерні ознаки; формулювати актуальні науково-технічні задачі та проблеми
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Для реалізації освітньо-наукової програми в академії існують кафедри: прикордонної безпеки, національної безпеки та управління, воєнного мистецтва, іноземних мов, психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін, транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону, телекомунікаційних та інформаційних систем, загальнонаукових та інженерних дисциплін, логістики. Кафедри укомплектовані науково-педагогічними працівниками з науковими ступенями та вченими званнями, а також висококваліфікованими спеціалістами, які мають досвід участі в Антитерористичній операції та операції Об'єднаних сил.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає нормативним вимогам щодо провадження освітньо-наукової діяльності у закладі вищої освіти. Забезпеченість навчальними приміщеннями (включно з спеціалізованими аудиторіями та навчальними лабораторіями), комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура: бібліотеки з читальним залом, їдальні, центр культури та дозвілля, актовий зал, спортивні зали та майданчики, госпіталь НАДПСУ. Доступ до матеріально-технічних, методичних засобів навчання та Інтернет-ресурсів
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Всі дисципліни забезпечені інформаційними та навчально-методичними матеріалами, в тому числі електронними навчально-методичними комплексами.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Наявність двосторонніх договорів між закладами вищої освіти України забезпечує національну кредитну мобільність. Допускається зарахування кредитів, отриманих в інших ЗВО України, за умови досягнення відповідних результатів навчання.
Міжнародна кредитна мобільність	У межах співпраці з Європейським агентством з прикордонної та берегової охорони Frontex, та на основі спільних договорів між НАДПСУ та університетами-партнерами ЄС.

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-наукової програми

Шифр	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 01	<i>Філософія та методологія науки</i>	4	екзамен
ОК 02	<i>Культура наукового</i>	3	Диференційований залік

Шифр	Освітні компоненти	Обсяг кредитів	Форма підсумкового контролю
	<i>мовлення</i>		
ОК 03	<i>Методологія наукових досліджень</i>	5	екзамен
ОК 04	<i>Іноземна мова</i>	5	Диференційований залік
ОК 05	<i>Іноземна мова наукового спілкування</i>	3	екзамен
ОК 06	<i>Інформаційні технології в наукових дослідженнях</i>	3	Диференційований залік
ОК 07	<i>Методика викладання у вищій школі</i>	3	екзамен
ОК 08	<i>Педагогічна практика</i>	4	звіт
ОК 09	<i>Правові засади забезпечення охорони державного кордону</i>	3	екзамен
ОК 10	<i>Науково-прикладні проблеми безпеки державного кордону</i>	3	екзамен
ОК 11	<i>Технічні проблеми безпеки державного кордону</i>	3	екзамен
ОК 12	<i>Методи математичного моделювання</i>	6	екзамен
Загальних обсяг обов'язкових компонент		45	
Вибіркові компоненти			
ВК 01	<i>Організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки в прикордонній сфері</i>	5	Диференційований залік
ВК 02	<i>Оперативно-службові (оперативно-бойові) проблеми безпеки державного кордону</i>	5	Диференційований залік
ВК 03	<i>Системний аналіз технічних проблем безпеки державного кордону</i>	5	Диференційований залік
ВК 04	<i>Дискретна математика</i>	5	Диференційований залік
ВК 05	<i>Автоматизовані системи проектування</i>	5	Диференційований залік
Загальних обсяг вибірових компонент		25	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Атестація випускників освітньо-наукової програми спеціальності 252 Безпека державного кордону проводиться у формі публічного захисту дисертації.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12
ЗК1			+			+						+
ЗК2						+						
ЗК3	+	+	+									
ЗК4			+			+						+
ЗК5				+	+							
ЗК6	+		+			+	+					+
ЗК7	+	+			+							
ЗК8							+	+				
ПК-1									+	+	+	+
ПК-2										+	+	
ПК-3									+	+	+	+
ПК-4									+	+	+	
ПК-5						+						
ПК-6						+						+

5.Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 01	ОК 02	ОК 03	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12
ПРН-1	+											
ПРН-2		+										
ПРН-3			+									
ПРН-4			+									
ПРН-5		+										
ПРН-6		+										
ПРН-7		+	+									
ПРН-8		+										
ПРН-9			+									
ПРН-10			+									
ПРН-11			+			+						
ПРН-12			+			+						
ПРН-13			+			+						+
ПРН-14				+	+							
ПРН-15				+	+							
ПРН-16				+	+							
ПРН-17				+	+							
ПРН-18				+	+							
ПРН-19				+	+							
ПРН-20						+						
ПРН-21			+									+
ПРН-22							+	+				
ПРНс-1									+			

ПРНс-2									+	+		
ПРНс-3			+						+	+	+	
ПРНс-4									+			
ПРНс-5										+	+	
ПРНс-6										+	+	
ПРНс-7			+			+				+	+	
ПРНс-8			+							+	+	
ПРНс-9			+							+	+	
ПРНс-10											+	

Гарант освітньо-наукової програми

доктор військових наук, професор

В. А. Кириленко